

Talat Ulusoy: 9 Ekim “İzmir’in KURTULUŞU!”

Posted on 12/10/2020

İzmir, her sene “9 Eylül”ü kutlar?

İzmir o gün “Kurtuluş”unu kutlar.

“Kurtuluş” kelimesi sonradan icattır. O günlerde, “İzmir’in istirdadı”dır (geri alınışı).

Başlangıçta İzmir’i “kurtarmak” yoktur, “geri almak” vardır, “Yunan”dan geri almak!

Yunan askerleri şehri 9 Eylül’e varmadan boşaltmış, Yunan yüksek komiseri Stergiadis 7 Eylül günü şehirden ayrılmıştır.

Osmanlı mülki amiri Hükümet Konağı’ndadır, kumandan Sarı Kışla’da görev başındadır.

9 Eylül günü İzmir sokak savaşlarıyla geri alınmaz.

“9 Eylül”, Hükümet Konağı’nda “göndere bayrak “ çekilen “törensel” bir gündür.

Ancak o gün, Yunan ordusunu İzmir’e çıkararak İtilâf Devletleri’nin İngiliz, Fransız ve Amerikan savaş gemileri Körfez’de demirlidir hâlâ!

9 Eylül 1922’de “emperyalist devletler” İzmir’i geri vermiş değildir!

Yani, “Bizi mahvetmek isteyen emperyalizm”den kurtulmuş değildir şehir.

Üstelik dört gün sonra İzmir yanar, “kurtarıcı”lar “rüzgâra yenilir(!!!)”, yangını söndüremez ve 18 Eylül günü o “kurtarılan” şehirden, o şehri “Güzel İzmir” yapan eserlerden geriye bir şey kalmaz!

“İzmir’de mevcut 42.945 haneden yangın sırasında 14.004 hane yanmış olarak, 28.941 hane halen mevcut(tur), (yanmış) dükkân ve mağaza miktarı da 9.696 adettir...”(1)

Dile kolay, şehrin evlerinin üçte biri, en güzel mahalleleri yanar, şehir ölür...

Ölen İzmir’in “küllerinden(!)” ne doğarsa doğsun, o artık “Güzel İzmir” değildir!

Şehirler, asırları aşan hayatıyla güngörmüş birer “canlı”dır. Bir “güzel” canlı için “öldü de kurtulduk” denilebilir mi?

Denilebilir! Irkçılığın “nefret” ve “haset”ine mağlup olanlar böyle der.

İzmir; çok dilli, çok dinli, çok kültürlü toplumsal mozaïği ile “tek millet” hedefine kilitlenenlerin “nefret” duyduğu bir şehirdir...

İzmir, sanayi ve ticarete en ileri Osmanlı şehridir ve bu yüzden “haset” edilir.

O güne varasıya İttihatçılar bu “nefret” ve “haset”lerini açıkça ifadeden hiç çekinmez.

“Börekçizade Rıfat”ın Ankara Fetvası ile “düşman işbirlikçisi” ilân edilen, 9 Eylül’den sonra yurtlarından kovulan, kimi yanarak ölen, kimi Rıhtım’da denize düşüp boğulan çoluk çocuk binlerce Egeli ve İzmirli “Ortodoks Hristiyanlar”ın ardından, hâlâ her sene 9 Eylül’ü bayram günü yapmak, “çağdaş” İzmir’e hiç yakışır mı?

“Toplam ölü sayısını kesin olarak hesaplamak zordu. Birleşik Devletler Acil Durum

Komitesi'nden Edward Hale Bierstadt'a göre, yaklaşık olarak 100.000 kişi ölmüş ve 160.000 kişi (18-45 yaş arası erkekler-tu) iç kısımlara sürülmüştü..."(2) Giles Milton, Kayıp Cennet, s.237, Şenocak Yayınları Mart 2009.

Böylesi can kayıplarının olduğu acılı günlerin arifesinde de, ertesinde de şenlik olmaz, taziye olur. O acı günler hatırlanır ve "Bir Daha Asla" diyerek dünyaya insanlık sözü verilir.

"Epeyce geminin toplanmış olduğu İzmir limanında Batılı denizciler olaylara hiç müdahale etmeden bekliyordu... Sessiz kalmak, tarafsız olmak anlamına gelmiyordu. İtalya, Fransa, ayrıca daha sessizce de olsa ABD Kemalist rejimle uzlaşmışlardı..."(3)

Bu satırlara, "Kurtuluş"tan bir ay sonra, İtilâf Devletleri'nin savaş gemilerinin hâlâ İzmir'de demirli olması delildir.

İşte, o savaş gemileri Körfez'in çırpıntılı sularında aheste aheste beklerken bir vapur girer Körfez'e ve o geminin İzmir'e gelişi bir "mutlu" haber olarak yer alır gazetelerde:

"Korkunç yangın sebebiyle şehrimizi terk eden ecnebler(4) birbiri ardına dönmeye başlamışlardır. Şimdiye kadar birçok ecnebi aileleri geldiği gibi bugün ve yarın Rodos'tan, Beyrut ve İskenderiye'den, Marsilya'dan ve İtalya'nın bazı limanlarından ve Adalar'dan gelecek Fransız ve İtalyan vapurlarıyla daha pek çok ecneblerin gelecekleri işitilmiştir." (5)

Ve... Aynı gün İzmirli Ortodoks Hristiyanları kovulduk yurtlarından alıp götürülen son gemi çıkar Körfez'den.

Çok dilli, çok dinli "Güzel İzmir" yoktur artık. "Tek millet" peşinde koşanlar, İttihatçı Doktor Nazım gibi, "Bütün Osmanlı'yı tek millet, tek din fikrinde birleştirmeye kararlıyız!.."(6) diyen İttihatçı zihniyet muradına ermiştir...

Fetvaya dayanan bir İslâm cihadı ardından; “Türkleştiren” bir Cumhuriyet’e, “Türk-İslâm Sentezi” ile yürüyen “çok partili” düzene ve nihayet bir İslâm ülkesinde kavuşulan “yerli ve milli demokrasi”ye o zihniyet üstünden varılmıştır.

Yüz seneyi aşkın zamandır İttihatçıların hakim zihniyetinin hükmettiği bir yerde 9 Eylül yerine, 9 Ekim günü “İzmir’in Kurtuluşu” olarak kutlansa yeri değil midir?..

Ahenk, 30 Mart 1923, Havadat-ı Vilayet, “ İzmir İstatistik Müdüriyeti, s.3

bkz. “Bugün 17 Eylül, İzmir Yanıyor” ve “yangın 6: Son Mühlet); (talatulusoy.com)

Herve Georgelin, Smyrna’nın Sonu, s.263, Bir Zamanlar Yayıncılık, Aralık 2008. (George Horton’un, 1926 tarihli “The Blight of Asia” kitabından aktarım.)

Ecnebi: Yabancı, başka milletten olan.

9 Ekim 1922 Ahenk.

Bkz. Masal 25: “İhtilalci” ve Tabiat Kanunları (talatulusoy.com)

Kaynak: talatulusoy.com